

Задания заключительного тура Акмуллинской олимпиады по
татарскому языку и литературе для учащихся 10-11 классов,
студентов СПО

1. Буш урыннарга исемнәрнең данә исәбен белдергән сүзләрне куегыз (5 б):

1 капчык ... букча
икмәк ... букча
1 уч ... тотам
көрт ... өеме
10 баш ... дист

1 кочак ... кадак
1 тотам ... у
арыш .... көлтәсе
2 кап ... шорпо
чәчәк ... бәйләше

2. Саннар артына яшеренгән мәкальне табып языгыз (10 б).
1, 12   38, 13, 23, 34, 21, 23, 13, 1, 16, 6, 1   12, 18, 14, 6, 34, 10
13, 25, 7, 36, 15, 11.

3. Канатлы сүзләрне рус теленә тәржемә итегез: (12 б)

Ахиллес үкчәсе ... ахиллесова пята
Шөкәтсез үрдәк баласы ... сафый үткенәк
Дары мичкәсендә дары бар әле ... есть еще порох в пороховницах
Очкыннан ялкын кабына ... из искры вспыхивает пламя
Крокодил күз яше ... крокодильи слёзы
Аю хезмәте күрсәтү ... оказывать медвежью услугу

4. Түбәндәге формулаларга туры килгән сандхи очракларына 1-эр мисал китерегез (3+3=6):

е + ә = ә _____
ы + у = у ... сарыт → сарыт ут

5. Дөрәс җавапны билгеләгез (4 б.):

Бергә алар язгы урман һавасы суладылар, яр буенда саргылт тал
ПИПИЛӘРЕ өзеләр (Н.Фәттаһ). Жөмләдә аерып бирелгән сүз:

- профессионализм
- архаизм
- диалектизм
- неологизм

Алар билгеле бер формага буйсынган булалар. Аларда мәжбүри жөмлә калыплары, сүзтезмәләр, тәгъбирләр кулланыла, алардан зур төгәллек сорала.

- матур әдәбият әсәрләре
- рәсми эш кәгазьләре
- публицистик әсәрләр
- драма әсәрләре